

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Colleges van Burgemeester en Wethouders
I. a. a.
Directeuren/Hoofden Sociale Zaken
Gemeenteraadsleden p/a Griffier
Hoofdkantoor UWV
UWV/Werkbedrijf/Werkpleinen
SVB
IWI
Sw-bedrijven

Ministerie van SZW

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl
www.gemeenteloket.minszw.nl

Contact

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Datum 23 december 2011
Betreft Verzamelbrief december 2011

Er komen heel wat veranderingen op gemeenten af: de aanpassing van de WWB per 1 januari 2012, het invoeren van de nieuwe wet Werken naar vermogen begin 2013 en de herstructurering van de sw-sector. Deze wijzigingen hebben niet alleen gevolgen voor de burgers die bij de gemeenten aankloppen, maar ook voor de mensen die bij de gemeenten werken. De effectiviteit van de voorgestelde veranderingen staat of valt met een zorgvuldige uitvoering. Daarom hecht ik erg veel waarde aan het ondersteunen van gemeenten bij de implementatie van deze wijzigingen. In deze Verzamelbrief kunt u lezen op welke wijze het ministerie van SZW de gemeenten gaat ondersteunen.

Verder vindt u in deze laatste Verzamelbrief van 2011 informatie over uitkeringen, handhaving, verantwoording, participatie en re-integratie. Dit is de laatste Verzamelbrief die per post wordt verstuurd, want met ingang van het nieuwe jaar gaat het ministerie over op digitale verzending. Voor het geval u nog eens informatie van het afgelopen jaar wilt nalezen is een jaarindex van de Verzamelbrieven uit 2011 opgenomen.

Zoals u weet is het bestrijden van fraude met uitkeringsgelden één van de speerpunten van dit kabinet. Dit kan o.a. door het werken met bestandskoppelingen en gegevensuitwisselingen. Gemeenten hebben mij laten weten meer duidelijkheid te willen hebben over de mogelijkheden hiertoe, zeker in relatie tot de Wet bescherming persoonsgegevens. Ik kan u vast melden dat er begin januari 2012 een special verschijnt van de Verzamelbrief over fraudebestrijding.

Ik wens u allen prettige feestdagen en een goed 2012!

Hoogachtend,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid,

P. de Krom

Inhoudsopgave

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Ondersteuning bij implementatie wetswijzigingen

1. Ondersteuning bij implementatie WWB-maatregelen
2. Regionale ondersteuningsstructuur Wet werken naar vermogen
3. Impuls Vakmanschap in de re-integratiesector
4. Herstructureringsfaciliteit Wsw

Uitkeringen

5. Bijzondere bijstand, kwijtschelding lokale lasten en kosten formele kinderopvang
6. Collectieve aanvullende zorgverzekering
7. Niet-gebruik inkomensondersteunende maatregelen
8. Intrekking WWIK per 1 januari 2012
9. Normenbrief nieuwe bedragen WWB, IOAW, IOAZ en Bbz

Handhaving

10. Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving
11. Integrale Rapportage Handhaving 2010
12. Vermogensonderzoek in het buitenland
13. Gemeenschappelijke Inspectieruimte Kinderopvang Handhaven

Verantwoording

14. Beeld van de uitvoering

Participatie en re-integratie

15. Succesvolle aanpakken voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid
16. Onderzoeksrapport Evaluatie WIJ
17. Experiment alleenstaande ouders WWB
18. Werken in de prostitutiebranche
19. Geen passende arbeid en ex-prostituees
20. IWI-studie 'Dat werkt'
21. SCP rapport 'Kunnen meer kinderen meedoen?'

Bijlage

Index Verzamelbrieven 2011

1 Ondersteuning bij implementatie WWB-maatregelen

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet werk en bijstand (WWB) en de samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren (WIJ) is op 11 oktober jongstleden aangenomen door de Tweede Kamer. Het woord is nu aan de Eerste Kamer. Bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris toegezegd de gemeenten te zullen ondersteunen bij de implementatie van de maatregelen.

Die ondersteuning heeft allereerst plaatsgevonden tijdens de SZW-dagen Extra op 18 en 27 oktober en 2 november. Tijdens drukbezochte sessies is een toelichting gegeven op het wetsvoorstel. De presentaties die tijdens deze sessies zijn gegeven kunt u downloaden via www.gemeenteloket.minszw.nl (Nieuwsoverzicht, 10 november). Voor wethouders is er op 9 november een extra wethoudersmiddag georganiseerd.

Daarnaast stellen wij voor u beschikbaar:

- Een draaiboek voor de implementatie van de WWB-wijzigingen.
- Een modelverordening participatie schoolgaande kinderen.
- Een analysedocument met modelteksten voor aanpassing van bestaande gemeentelijke verordeningen.
- Een handreiking wijzigingen WWB en samenvoeging WWB en WIJ.
- Standaardbeschikkingen met voorbeeldteksten.
- Een modelwerkproces.
- Standaardteksten voor voorlichtingsmateriaal voor publiek.

De producten (met uitzondering van de standaardteksten voor voorlichtingsmateriaal) kunt u downloaden op het Gemeenteloket (Nieuwsoverzicht, 21 november). De standaardteksten voor voorlichtingsmateriaal zullen binnenkort op het Gemeenteloket worden geplaatst. SZW raadt u aan deze site regelmatig te raadplegen.

Tot slot verwijzen we u naar de Kamerstukken van het wetsvoorstel, waarin antwoorden op veel van de vragen te vinden zijn. De Kamerstukken zijn te vinden onder dossiernummer 32815 op www.overheid.nl.

2 Regionale ondersteuningsstructuur Wet werken naar vermogen

Binnenkort stuurt de staatssecretaris het wetsvoorstel voor de Wet werken naar vermogen (WWNV) naar de Tweede Kamer. Inzet is dat de wet 1 januari 2013 van kracht wordt. Het is verstandig om al eerder met de voorbereidingen te beginnen. Het liefst zo snel mogelijk. SZW ondersteunt u daar graag bij. Dit gebeurt onder meer door samen met Divosa een tijdelijke regionale ondersteuningsstructuur met regioteams op te zetten. Deze aanpak heeft zich eerder bewezen bij de implementatie van de WWB in 2004. Het ministerie stelt hiervoor €2,8 miljoen ter beschikking. Uitgangspunt voor de regioteams zijn de 30 arbeidsmarktregio's.

Het doel van de regioteams is om gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen bij de uitvoering van de WWNV en de wijzigingen in de WWB. U kunt onder andere de volgende activiteiten van de regioteams verwachten:

- Verzamelen van knelpunten en meedenken over oplossingen.
- Organiseren van regionale en landelijke bijeenkomsten.
- Onderling uitwisselen van kennis, ideeën en ervaringen.

- Ontwikkelen van ondersteunende producten, zoals modelverordeningen en -beschikkingen, stappenplannen en handreikingen op diverse belangrijke thema's.
- Informeren over mogelijkheden voor een samenhangende aanpak van de verschillende decentralisaties.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Uitgangspunt hierbij zijn de vragen die bij u als gemeenten leven. Medewerkers van SZW gaan in de teams meedraaien. Zo krijgt u direct informatie vanuit Den Haag en blijft de staatssecretaris goed op de hoogte van de voortgang – en de knelpunten - bij gemeenten. Ook Cedris, UWV en VNG zijn bij dit project betrokken. Divosa begint december 2011 met het opzetten van de teams en is al begonnen met het zoeken van regiocoördinatoren. Via de websites houden Divosa en SZW u op de hoogte van de plannen en activiteiten.

SZW is in overleg met de VNG over de manier waarop ook de bestuurlijke kant van de implementatie voldoende aandacht kan krijgen.

3 Impuls Vakmanschap in de re-integratiesector

Efficiënter en effectiever werken binnen het sociale werkdomein; het kan én is nodig. Dat is de boodschap van de 'Impuls Vakmanschap' die op 24 november tijdens het VNG/Divosa Najaarscongres is gelanceerd. In deze impuls werken Divosa en de VNG samen aan professionalisering en vakmanschap bij sociale diensten. Het ministerie van SZW ondersteunt de impuls met bijna € 2 miljoen. De impuls richt zich onder andere op het ontwikkelen van concrete werkwijzers op basis van bewezen effectieve methodieken (gericht op klantmanagers), een gemeenschappelijke visie op het vak en de aansturing daarvan (gericht op leidinggevendenden), en aandacht voor professioneel besturen (gericht op bestuurders). Een ander doel is het verbinden van de werkvloer met (wetenschappelijke) kennis over wat werkt voor wie. Er is onder meer aandacht voor deskundigheidsbevordering rond selectie en diagnose, klanten met beperkingen en handhaving. Dit moet er aan bijdragen dat er over drie jaar een meer professionele beroepsgroep is die mensen die begeleiding nodig hebben doelmatig en met aantoonbaar resultaat naar werk helpt.

De VNG en Divosa doen dit natuurlijk niet alleen. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk gemeenten bij de vier actielijnen uit de impuls te betrekken (kennis & expertise, uitvoerders, organisatie & ontwikkeling en bestuurders). Want bij de gemeenten gebeurt uiteindelijk het echte werk! Dus: hoe gaat u vakmanschap een impuls geven? Wie meer wil weten of een bijdrage wil leveren, kan contact opnemen met Chris Goosen (06-20367558) of Gina Jongma (06-20493377). Zie ook de Divosa website www.divosa.nl of de VNG website www.vng.nl of elleke.davidse@vng.nl.

4 Herstructureringsfaciliteit Wsw (zie bijlage bij 4)

Op 15 november 2011 heeft de staatssecretaris een brief aan de Tweede Kamer gezonden met actualiteiten over de Wsw. Deze brief bevat ook informatie over de vormgeving van de herstructureringsfaciliteit en een bijlage over de hoofdlijnen van de vormgeving van de faciliteit. Het gaat dan onder andere om de uitgangspunten van de faciliteit, de vereisten waaraan plannen van gemeenten moeten voldoen en manier waarop middelen worden verdeeld. Ook gaat de brief in op de rol van de onafhankelijke commissie die aanvragen beoordeelt en in 2014 een oordeel geeft over de stand van zaken van de herstructurering. U vindt de

brief op het Gemeenteloket (Nieuwsoverzicht, 16 november).

In bijlage 4 is de aanvraagprocedure voor gemeenten voor de herstructureringsplannen opgenomen. In de periode van 16 december 2011 tot en met 30 april 2012 kunnen gemeenten hun aanvragen indienen. Uiterlijk op 30 april 2012 dienen de verzoeken tot deelname te zijn ontvangen. De informatie over de aanvraagprocedure staat ook op het Gemeenteloket (Nieuwsoverzicht, 16 december).

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

5 Bijzondere bijstand, kwijtschelding lokale lasten en kosten formele kinderopvang

Huishoudens die vanuit een bijstandssituatie aan het werk gaan, komen in veel gevallen niet meer in aanmerking voor bijzondere bijstand en kwijtschelding van lokale lasten; het netto inkomen wordt dan immers te hoog. Dat lijkt terecht, maar tegelijkertijd kan het zijn dat het besteedbare inkomen niet toeneemt, vanwege de kosten van kinderopvang. Het kabinet ziet deze armoedeval – minder besteedbaar inkomen, ook al wordt er meer gewerkt – als een ongewenste situatie. Het zorgt immers voor een belemmering om te participeren op de arbeidsmarkt. Het kabinet spant zich deze kabinetsperiode in om de armoedeval – waarbij in het bijzonder aandacht is voor de armoedeval van alleenstaande ouders – op te lossen. Het kabinet roept u op een bijdrage te leveren aan het verminderen van deze armoedeval, door bij het beoordelen van het recht op bijzondere bijstand rekening te houden met de eigen bijdrage die huishoudens betalen voor kinderopvang. Hiermee worden huishoudens die gaan werken doelgericht in inkomen ondersteund als zij ondanks het hebben van werk nog een beroep doen op de bijzondere bijstand.

Ook bij de kwijtschelding van lokale lasten krijgt u per 2012 de mogelijkheid om rekening te houden met de eigen bijdrage voor kinderopvang. In de uitvoeringsregeling invorderingwet 1990 zal worden opgenomen dat de eigen bijdrage voor kinderopvang in mindering kan worden gebracht op het besteedbare inkomen voor de kwijtscheldingstoets. Hierbij dient voor de berekening van de kosten van kinderopvang rekening te worden gehouden met de maximale uurprijs uit het besluit kinderopvangtoeslag en tegemoetkomingen in kosten kinderopvang. Het kabinet roept u op ook van deze mogelijkheid gebruik te maken.

Om de gemeenten te ondersteunen van beide mogelijkheden gebruik te maken zal vanaf 2012 structureel € 10 miljoen aan het budget voor de bijzondere bijstand worden toegevoegd. Naar verwachting zullen deze maatregelen vooral voor werkende alleenstaande ouders voor een inkomensverbetering zorgen.

6 Collectieve aanvullende zorgverzekering

In de WWB is bepaald dat gemeenten de bevoegdheid hebben om categoriale bijzondere bijstand te verlenen in de vorm van een collectieve aanvullende zorgverzekering (CAV). In de praktijk heeft dit ertoe geleid dat veel gemeenten ten behoeve van hun burgers met een minimum inkomen een CAV afsluiten, dan wel hen een bijdrage in de kosten van de premie van de CAV geven.

In dit kader heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) d.d. 30 augustus 2011 een uitspraak gedaan (LJN: BR7109). De CRvB heeft geoordeeld dat een gemeentelijke bijdrage in de premie van een CAV niet is aan te merken als "het verstrekken van bijzondere bijstand in de vorm van een CAV" zoals is opgenomen

in de WWB. Dit betekent dat het "verstrekken van een CAV" wél categoriale bijzondere bijstand is en een "bijdrage in de premie CAV" niet.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

In het wetsvoorstel WWB maatregelen is opgenomen dat het gemeentelijk inkomensbeleid wordt genormeerd op maximaal 110 % van het op het huishoudtype toepasselijke - van het WML afgeleide - sociaal minimum. Bij gemeenten is de vraag gerezen of de inkomensnormering tot 110% ook van toepassing is op het gemeentelijk generiek minimabeleid waarbij alleen een bijdrage in de kosten van de premie CAV wordt verstrekt. Generieke gemeentelijke inkomensondersteuning die niet expliciet onder de WWB valt kan, op grond artikel 108 Gemeentewet, worden aangemerkt als gemeentelijke huishouding. De omvang van de gemeentelijke huishouding is niet statisch, maar is afhankelijk van wat de Rijksoverheid op dat moment expliciet tot haar domein rekent. Als iets expliciet tot het domein van de Rijksoverheid behoort, dan behoort het niet langer tot de gemeentelijke huishouding. De gemeente mag dan enkel binnen de kaders van medebewind (in dit geval de WWB) uitvoering geven aan deze onderdelen. Het kabinet heeft er in het wetsvoorstel WWB maatregelen uitdrukkelijk voor gekozen om de maatregel inkomensnormering 110% niet alleen voor de categoriale bijzondere bijstand te laten gelden, maar voor alle vormen van generieke gemeentelijke inkomensondersteuning. Dit betekent dat een generieke inkomensondersteunende voorziening zoals bijvoorbeeld het generiek verstrekken van een bijdrage in de kosten van de premie CAV aan mensen met een minimuminkomen, ook als deze bijdrage niet expliciet is aan te merken als een vorm van categoriale bijzondere bijstand, wel onder de centrale inkomensnormering van 110% valt. Indien gemeenten ook mensen met een inkomen boven deze centrale inkomensnorm een bijdrage in de kosten van de premie CAV willen vers trekken, kan dat alleen op basis van individueel maatwerk. Immers, de voorgestelde maatregel van de inkomensnormering van 110% sociaal minimum geldt niet bij individueel maatwerk.

7 Niet-gebruik inkomensondersteunende maatregelen

Op 26 oktober 2011 heeft de staatssecretaris het onderzoek 'Niet-gebruik inkomensondersteunende maatregelen' aan de Tweede Kamer gezonden. De regelingen die zijn onderzocht, zijn de zorgtoeslag, de huurtoeslag, de langdurigheidstoeslag, de individuele bijzondere bijstand en de categoriale bijzondere bijstand voor de maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen. Het gebruik van regelingen blijkt per doelgroep te verschillen. Bijstandsontvangers weten de regelingen goed te vinden. Redenen waarom mensen geen gebruik maken zijn divers. Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van een regeling. Het Rijk zorgt voor een toegankelijk systeem en goede voorlichting voor landelijke regelingen. Gemeenten kunnen mensen ondersteunen bij het aanvragen van gemeentelijke regelingen. SZW vraagt uw aandacht voor de uitkomsten van het onderzoek, in het bijzonder voor het (niet)-gebruik van de langdurigheidstoeslag. Het onderzoek is digitaal beschikbaar via onderstaande link:
<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/szw/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/10/26/niet-gebruik-inkomensondersteunende-maatregelen-eindrapport.html>

8 Intrekking WWIK per 1 januari 2012 (zie bijlage bij 8)

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Het wetsvoorstel tot intrekking van de Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK), waarvan de beoogde inwerkingtreding is gesteld op 1 januari 2012, ligt momenteel ter goedkeuring voor bij de Eerste Kamer. Ingeval het wetsvoorstel tot wet wordt verheven, worden kunstenaars die vanaf die datum een beroep doen op de WWB geacht – net als anderen – actief naar werk te zoeken om in de eigen bestaanskosten te voorzien, eventueel ook buiten de kunstsector. De staatssecretaris heeft in een brief van 20 januari 2011 de uitvoerende centrumgemeenten verzocht (aankomende) kunstenaars actief en vroegtijdig te informeren over de intrekking van de WWIK. Dit mede omdat niet in overgangsrecht is voorzien voor kunstenaars die vóór 1 januari 2012 al gebruikmaken van de regeling.

Microkrediet en coaching voor startende zelfstandige kunstenaars

Bij de plenaire behandeling van de intrekking van de WWIK (32701) is door de Tweede Kamer een motie aangenomen op het terrein van microkrediet en coaching. In deze motie wordt de regering verzocht om te bevorderen dat gemeenten de beschikbaarheid van private faciliteiten op het gebied van microkrediet en begeleiding/coaching actief bekend maken onder startende zelfstandige kunstenaars.

Met de Kamer is het kabinet van mening dat microkrediet en coaching in de praktijk van belang kunnen zijn voor een succesvolle stap naar zelfstandig ondernemerschap. Het bevorderen van kleinschalig ondernemerschap is belangrijk. Het levert een bijdrage aan de economische dynamiek en kan een instrument zijn voor re-integratie.

In bijlage 8 vindt u een aantal initiatieven op het gebied van microkrediet en coaching. Gemeenten worden verzocht om de mogelijkheden actief bekend te maken onder startende zelfstandige kunstenaars.

9 Normenbrief nieuwe bedragen WWB, IOAW, IOAZ en Bbz

Per 1 januari 2012 zal het bruto wettelijke minimumloon op basis van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML) stijgen met 0,79%.

De uitkeringsniveaus welke via de netto-netto-koppeling worden vastgesteld en de normen in de toeslagenwet zullen door bovenstaande aanpassing in het netto minimumloon eveneens wijzigen per 1 januari aanstaande.

De normenbrief met de nieuwe bedragen WWB, IOAW, IOAZ en Bbz per 1 januari 2012 vindt u binnenkort op het Gemeenteloket. De formele bekendmaking van de uitkeringsbedragen in de Staatscourant volgt later deze maand.

10 Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving

Het wetsvoorstel Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving (fraudewet) is 10 november jl. aangeboden aan de Raad van State. In dit wetsvoorstel wordt het uitgangspunt dat uitkeringsfraude niet mag lonen voor gemeenten als volgt uitgewerkt. Bij fraude volgt terugvordering van de ten onrechte betaalde uitkering en wordt een sanctie opgelegd van in beginsel 100 procent van het fraudebedrag. Als een bijstandsgerechtigde vervolgens opnieuw fraudeert, krijgt deze wederom te maken met terugvordering en een boete van 100 procent en heeft hij daarnaast maximaal drie maanden geen recht op een uitkering. Om vast te kunnen stellen dat er sprake is van recidive is het voor gemeenten nodig een registratie van opgelegde sancties bij te houden. Ook

moeten gemeenten op de hoogte zijn van eventueel eerder in andere gemeenten opgelegde sancties wegens uitkeringsfraude. Momenteel wordt in overleg met het Inlichtingenbureau en het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) bezien hoe gemeenten in deze informatie -uitwisseling kunnen worden gefaciliteerd.

In de volgende Verzamelbrief zal nader worden ingegaan op dit frauderegister.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

11 Integrale Rapportage Handhaving 2010

Op 6 september jl. is de Integrale Rapportage Handhaving 2010 aan de Tweede Kamer aangeboden. De rapportage wordt in december in gedrukte vorm verstuurd aan alle gemeenten.

De Integrale Rapportage Handhaving 2010 geeft weer welke handhavings-activiteiten in het afgelopen jaar op het beleidsterrein van het ministerie van SZW zijn ontplooid. De rapportage betreft het laatste jaar van uitvoering van het Handhavingsprogramma 2007-2010 en bevat daarom ook een terugblik op de gehele programmaperiode 2007-2010.

Uit de Integrale Rapportage Handhaving 2010 blijkt dat de maatregelen uit het voorgaande Handhavingsprogramma (2007-2010) hebben geleid tot verbeteringen, maar dat nadere acties noodzakelijk zijn. Ondanks inspanningen van gemeenten, maar ook van het UWV en de SVB, blijft de omvang van het totale schadebedrag als gevolg van uitkeringsfraude groot en stijgt het aantal gevallen van geconstateerde niet-naleving van de inlichtingenverplichting. Ook het aantal openstaande verwijtbare bijstandsvorderingen is hoog.

Om tot een sterkere invordering door gemeenten te komen is in het nieuwe Handhavingsprogramma 2011-2014 opgenomen dat onderzocht zal worden hoe de mogelijkheden voor een gerichte aanpak van invordering en schuldenproblematiek kan worden geoptimaliseerd. Daarnaast wordt in samenwerking met het CBS bezien hoe gemeenten hun vorderingenbestand - aantal en omvang van nog niet ingevorderde bedragen aan onrechtmatig verstrekte uitkeringen - op hun reële waarde kunnen beoordelen. De maatregelen uit het nieuwe Handhavingsprogramma zijn erop gericht fraude en misbruik te bestrijden. In het programma is opgenomen dat het ministerie van SZW gemeenten nog op een aantal onderdelen wil ondersteunen. Op lange termijn is het uitgangspunt dat gemeenten zelfstandig in de benodigde ondersteuning op handhavingsterrein gaan voorzien.

De Integrale Rapportage Handhaving 2010 en het Handhavingsprogramma 2011-2014 zijn te vinden op het Gemeenteloket bij de Kamerstukken Naleving/Handhaving (resp. 6 september 2011 en 21 december 2010).

12 Vermogensonderzoek in het buitenland

Per oktober 2011 is de Portal Beslaglegging in het buitenland geopend op de beveiligde digitale site van het kenniscentrum handhaving, www.naleving.net/. Na de publicatie van de nieuwe Handreiking inkomen en vermogen in het buitenland (IBF, juli 2011) kunnen gemeenten op dit digitale platform nu ook veel praktische informatie vinden en ervaringen delen over beslaglegging in het buitenland.

Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met het Internationaal Bureau Fraudeinformatie (IBF) en is tot stand gekomen met subsidie van het ministerie van SZW in het kader van Vernieuwende Handhaving.

Het 'levende' platform is ontwikkeld door de gemeente Rotterdam, in samenwerking met de Regionale Coördinatoren Fraudebestrijding (RCF's) en het

IBF. Het platform biedt systematisch inzicht in alle informatie uit de in de afgelopen jaren in Rotterdam opgedane ervaringen met terugvorderingen, incasso en beslagleggingen in het buitenland, met een accent op onderzoek in Turkije. Gemeenten worden uitgenodigd om het platform actief te consulteren en hun eigen ervaringen eraan toe te voegen.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

In de community 'onderzoek vermogen buitenland' zijn daarnaast twee pilots 'onderzoek vermogen buitenland' gepubliceerd: een van de gemeente Hengelo en een van een gezamenlijk project van vier RCF's (Rotterdam Zuid-Holland Zuid, Haaglanden - Hollands Midden, Utrecht- Gooi & Vechtstreek en Amsterdam Noord - Holland Noord).

13 Gemeenschappelijke Inspectieruimte Kinderopvang Handhaven

Met de komst van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) in 2010 zijn basisgegevens van kinderopvangvoorzieningen centraal toegankelijk geworden voor overheidsorganisaties en publiek. Toezicht en handhaving zijn van belang voor de kwaliteit en veiligheid van de kinderopvangvoorzieningen. Om GGD'en en gemeenten daarbij te ondersteunen, is de Gemeenschappelijke Inspectieruimte Kinderopvang (GIR) gecreëerd.

In het najaar van 2011 hebben ruim 20 gemeenten deelgenomen aan een pilot GIR Handhaven. Op basis van hun positieve bevindingen wordt GIR Handhaven nu aangeboden aan alle gemeenten. De landelijke uitrol gaat in 2012 van start. De GIR Handhaven biedt veel kansen en voordelen voor gemeenten. Voor het behalen van de optimale baten in de ketensamenwerking is het wenselijk dat een zo groot mogelijk aantal GGD'en en gemeenten gebruikmaakt van de GIR. Gemeenten en GGD'en kunnen afzonderlijk of gezamenlijk met behulp van GIR hun organisatie en werkprocessen stroomlijnen en indien nodig herinrichten. Deze verbetering van werkprocessen kan veel efficiency en kwaliteitswinst opleveren. Daarnaast biedt de GIR kansen voor administratieve lastenverlichting en kwaliteitsverbetering. Zo maakt GIR Handhaven het mogelijk dat een deel van de taken die voorheen door inspecteurs, beleidsmedewerkers en handhavers werden uitgevoerd, nu door administratief medewerkers worden opgepakt. Centrale vastlegging maakt kwaliteitsbewaking van gegevens makkelijker.

SZW hoopt dat alle gemeenten in de loop van 2012 met de GIR gaan werken. Op www.operatiekinderopvang.nl vindt u alle informatie over het LRK, de GIR, de pilotgemeenten, de wijze van aansluiten op de GIR, een aanmeldformulier en de ondersteuning die u daarbij ontvangt. Het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) ondersteunt gemeenten tijdens de implementatie van GIR Handhaven op verschillende manieren. Zo wordt ondersteuning van een regiocoach aangeboden, zijn er implementatie- en gebruikshandleidingen beschikbaar en worden trainingen GIR Handhaven gegeven.

14 Beeld van de uitvoering

Uiterlijk 28 februari 2012 dient het College van B&W het Beeld van de uitvoering 2011 in het kader van de WWB, de WIJ, de IOAW, de IOAZ, het Bbz 2004, de WWIK en de Wet participatiebudget bij de Minister van SZW in te dienen. De gevraagde financiële informatie betreft de voorlopige stand van zaken over 2011 en vergt geen accountantsverklaring.

Binnenkort volgt via het ministerie van BZK en via het SZW -Gemeenteloket nog een nadere uitleg over hoe moet worden omgegaan met de verantwoording op basis van het baten-lastenstelsel.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Het indienen van het Beeld van de uitvoering kan uitsluitend via het Digitaal Verantwoordingssysteem (DVS). Het vastgestelde model van het Beeld van de uitvoering en een toelichting op de te verstrekken gegevens, worden ook op het Gemeenteloket van SZW gepubliceerd (dossier Verantwoording). Ook de handleidingen DVS (voor gebruikers en voor systeembeheerders) zijn te vinden op het Gemeenteloket.

Let wel, bij een te late indiening van het Beeld van de uitvoering 2011, schort het ministerie van SZW de betaling van de maandelijkse voorschotten aan de gemeente met ingang van maart 2012 op.

Nieuwe certificaten Digitaal Verantwoordingssysteem

Voor de beveiliging van DVS is in het verleden gebruik gemaakt van Diginotar en GemNet-certificaten. Zoals bekend zijn de DigiNotar certificaten begin september 2011 onbruikbaar geworden. Om deze reden heeft SZW besloten alle certificaten te vervangen door PKIoverheid G2-certificaten van QuoVadis.

Op 20 oktober jl. hebben gemeenten het verzoek gekregen om de naam van hun beheerder van het DVS-systeem door te geven aan het ministerie van SZW, zodat gemeenten tijdig kunnen worden voorzien van nieuwe certificaten. Alleen met de nieuwe certificaten van QuoVadis kan een beveiligde toegang tot DVS worden opgebouwd en kunnen de DVS-formulieren digitaal worden ondertekend en ingediend. Voor zover u uw contactgegevens nog niet heeft doorgegeven, wordt u dringend verzocht dat alsnog te doen.

SZW vergoedt per gemeente twee certificaten. Het is ook mogelijk meer certificaten af te nemen, maar de gemeente dient deze extra certificaten dan wel zelf te betalen. Inmiddels is er ook een nieuwe handleiding voor het installeren en werken met DVS-certificaten gemaakt. Het gebruik van de DVS-applicatie wijst zich in de praktijk vanzelf.

Mocht u na het lezen van deze handleiding nog vragen hebben over de werking van DVS, dan kunt u contact opnemen met de helpdesk DVS, per email pbfunctbeheer@minszw.nl of telefonisch 070 – 333 5200.

Heeft u vragen over de nieuwe certificaten, over het proces van aanvragen van nieuwe certificaten of over het installeren van de certificaten, dan kunt u contact op nemen met de helpdesk van QuoVadis, telefonisch via 030 - 232 4320, of de internet site van QuoVadis raadplegen (<http://www.quovadisglobal.nl/nl-NL/DigitaleCertificaten/PKIOverheidCertificaten/DVS.aspx>).

15 Succesvolle aanpakken voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid

Sinds de start van het Actieplan Jeugdwerkloosheid in september 2009 zijn ruim 170.000 jongeren bemiddeld naar een baan of een leerwerkbaan. De gemeenten als regievoerder en de andere betrokken partijen bij de uitvoering van de actieplannen hebben een berg aan ervaringen opgedaan bij de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Nu gaat het er om de resultaten in de dagelijkse praktijk te verankeren. Om u daarbij te ondersteunen is een selectie aanpakken uit de 30 arbeidsmarktregio's gebundeld in de publicatie Estafette 'Succesvolle aanpakken jeugdwerkloosheid': Praktische aanbevelingen uit de 30 arbeidsmarktregio's. Dit boekje kunt u downloaden op <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jongeren-en-werk/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/10/04/estafette-succesvolle-aanpakken-jeugdwerkloosheid.html>. Met deze voorbeelden en aanbevelingen kunt

u de komende jaren uw voordeel doen. Het kan een inspiratiebron zijn om in de toekomst jongeren en anderen die zelf moeilijker aan de slag komen verder te helpen.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

16 Onderzoeksrapport Evaluatie WIJ

De afgelopen twee jaar is door onderzoeksbureau CentERdata en de Inspectie van Werk en Inkomen (IWI) onderzocht hoe vorm is gegeven aan de uitvoeringspraktijk van de Wet investeren in jongeren (WIJ) en wat de ervaring van jongeren is met de WIJ. Ook is bezien in hoeverre de WIJ heeft bijgedragen aan het investeren in de arbeidsparticipatie van jongeren. Verder is voor het onderzoek een aantal niet-melders gevraagd naar hun motieven om zich niet te melden.

Het onderzoeksrapport Evaluatie WIJ is op 27 september jl. door de staatssecretaris aangeboden aan het parlement. Gemeenten kunnen het rapport benutten bij de uitvoeringspraktijk van de WWB ten aanzien van jongeren. De WIJ wordt weliswaar samengevoegd met de WWB, maar een specifiek regime gericht op jongeren binnen de WWB blijft bestaan.

Het rapport is te downloaden via www.rijksoverheid.nl (ministeries/szw/documenten en publicaties en vervolgens de zoekterm 'eindrapport evaluatie WIJ' gebruiken).

Het kabinet vindt het van belang dat gemeenten inzetten op de activering van jongeren, waarbij principieel de eigen verantwoordelijkheid van de jongere voorop moet staan en waarbij eerst de kansen in het onderwijs worden benut. Aandacht voor jongeren als doelgroep is belangrijk, maar houdt ook in dat jongeren worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid bij het zoeken naar een opleiding of werk.

17 Experiment alleenstaande ouders WWB

Tussen 2009 en 2010 heeft het 'Experiment ter bevordering arbeidsinschakeling alleenstaande ouders WWB' plaatsgevonden bij 13 gemeenten. De afgelopen tweeënhalve jaar is door onderzoeksbureau CentERdata onderzocht in welke mate de maatregelen in het kader van het Experiment de arbeidsinschakeling van alleenstaande ouders stimuleren.

Het onderzoeksrapport van dit Experiment is op 26 oktober jl. aan het parlement aangeboden en is te downloaden via www.rijksoverheid.nl

(ministeries/szw/documenten en publicaties en vervolgens de zoekterm 'experiment alleenstaande ouders' gebruiken).

Het kabinet wil dat iedereen die kan werken in een eigen inkomen voorziet, ook alleenstaande ouders. Zij moeten maximaal gestimuleerd worden om te gaan werken om zo financieel op eigen benen te kunnen staan. Om werken voor alleenstaande ouders financieel aantrekkelijker te maken wordt de bestaande vrijlating in de WWB voor deze doelgroep verruimd.

18 Werken in de prostitutiebranche (zie bijlage bij 18)

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 15 november jl. de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitvoering van de motie van de Kamerleden Van Toorenburg en Arib. Deze motie betreft het bestrijden van schijnzelfstandigheid in de prostitutiebranche. De Minister van SZW heeft

aangegeven dit onder meer te zullen doen door betrokkenen te informeren over wie er in Nederland in de prostitutiebranche mogen werken en onder welke voorwaarden.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Met schijnzelfstandigheid in de prostitutie wordt geduid op prostituees die zich inschrijven als zelfstandig ondernemer, maar feitelijk onder gezag van een werkgever werken. Het kabinet wil hier streng tegen optreden, onder andere door het huidige beleid en de regelgeving te verduidelijken en onder de aandacht te brengen. Hiertoe is de informatiebrief "Werken in de prostitutie in Nederland – wie mag wat wanneer?" opgesteld. Deze brief houdt geen wijziging in van het huidige beleid van gemeenten of andere toezichhoudende instanties, maar geeft inzicht wanneer mensen wel en niet in de prostitutie mogen werken. De begeleidende brief van de Minister van SZW aan betrokkenen in de prostitutiebranche met bijlagen treft u aan in bijlage 18.

19 Geen passende arbeid en ex-prostituees

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft op 27 oktober jl. de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de door de Kamer aangenomen motie Rouvoet. Deze motie vraagt de regering om geen enkele baan binnen de sfeer van de prostitutiesector als passend aan te merken voor ex-prostituees die niet meer in de prostitutiesector willen werken.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in reactie op de motie aangegeven de gemeenten te informeren over de zienswijze van het kabinet hieromtrent.

Het kabinet is van mening dat arbeid binnen de sfeer van de prostitutiesector voor ex-prostituees niet als passende arbeid moet worden aangemerkt. Voorkomen moet worden dat aan ex-prostituees die zijn aangewezen op een bijstandsuitkering, algemeen geaccepteerde arbeid in dezelfde werkomgeving wordt aangeboden waardoor ex-prostituees tegen hun zin binnen de sfeer van de prostitutiesector werkzaam zouden blijven. Specifiek voor ex-prostituees geldt dan ook dat werk in de prostitutiesector, zoals bijvoorbeeld schoonmaak- of bardiensten, al dan niet via een werkgever buiten de prostitutiesector, niet als algemeen geaccepteerde arbeid moet worden beschouwd.

20 IWI-studie 'Dat werkt'

Op 27 oktober jl. heeft de staatssecretaris de studie 'Dat werkt' van de Inspectie Werk en Inkomen aan de Tweede Kamer aangeboden. Uit eerder onderzoek blijkt dat werk de beste weg uit armoede is. Het rapport beschrijft ervaringen van mensen die na langere tijd een uitkering te hebben gehad aan het werk zijn gekomen. De Inspectie komt tot de conclusie dat een positieve opstelling van de klant, gekoppeld aan een stimulerende benadering van een werkcoach, leidt tot de grootste kans op uitstroom uit armoede.

Deze conclusie onderstreept de visie van het kabinet dat succesvolle uitstroom uit een uitkering naar werk, begint met een positieve opstelling en de drang om aan het werk te komen van mensen zelf. Het kabinet wil mensen uitdrukkelijk op die eigen verantwoordelijkheid aanspreken als vliegwielen om andere factoren in gang te zetten die leiden naar werk, als het beste middel om armoede te bestrijden. De verkennende studie is te vinden op www.iwiweb.nl.

21 SCP rapport 'Kunnen meer kinderen meedoen?'

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

In 2008 en 2009 heeft het toenmalige kabinet extra middelen geïnvesteerd om het aantal kinderen dat om financiële redenen niet mee kan doen terug te dringen. Het SCP brengt met de vervolgmeting 'Kunnen meer kinderen meedoen?' in kaart of de groep kinderen die niet meedoet inderdaad kleiner is geworden. Geconcludeerd wordt dat de groep kinderen die niet meedoet aan sport, zwemles, cultuur, muziek, scouting, buitenschoolse activiteiten en dergelijke kleiner is geworden over de periode 2008 tot en met 2010. Het rapport is het vierde en laatste in de reeks ASOUK (Armoede en Sociale Uitsluiting van kinderen) rapporten. De Colleges van B&W hebben de eerste drie rapporten in deze reeks al gekregen en ontvangen bij deze Verzamelbrief een exemplaar van het vierde onderzoek. De rapporten zijn ook te downloaden van de site van het SCP.

~~~~~

Indien u zich wilt aanmelden voor de Verzamelbrief of een mailadres-wijziging wilt doorgeven, stuur dan een mail naar Verzamelbrief@minszw.nl.

Voor vragen met betrekking tot de inhoud van de Verzamelbrief kunt u een e-mail sturen naar gemeenteloket@minszw.nl.

De reeds verschenen Verzamelbrieven zijn ook te vinden op het Gemeenteloket, <http://www.gemeenteloket.minszw.nl>

Bijlagen

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Verzamelbrief december 2011

Het nummer van de bijlage verwijst naar het bijbehorende item in de Verzamelbrief.

Bijlage bij 4   Aanvraagprocedure herstructureringsfaciliteit Wsw

Bijlage bij 8   Intrekking WWIK per 1 januari 2012

Bijlage bij 18   Werken in de prostitutiebranche

Bijlage bij 4 Aanvraagprocedure herstructureringsfaciliteit Wsw

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

INHOUD VAN DEZE BIJLAGE:

Inleiding

De aanvraagprocedure

1. Wie is aanvrager?
2. Wanneer kan een aanvraag worden ingediend?
3. Waar kan een aanvraag worden ingediend?
4. Wat zijn de voorwaarden voor een aanvraag?

Hoogte en toekenning middelen

5. Hoe wordt de hoogte van de uitkering uit de herstructureringsfaciliteit bepaald?
6. Wanneer worden middelen uit de herstructureringsfaciliteit toegekend?
7. Wie is begunstigde voor uitkering uit de herstructureringsfaciliteit?
8. Hoe wordt de toekenning van middelen uit de herstructureringsfaciliteit uitgekeerd?

Voortgang van de herstructureringsplannen

9. Voortgangsrapportage
10. Evaluatie

Bijlage 1: Kwantitatieve indicatoren bij herstructureringsplannen

Bijlage 2: Definities en begrippenlijst

Bijlage 3: Uitwerking kwantitatieve tabel en invulhulp

Bijlage 4: Uit de Sisa verantwoording

Procedure aanvraag- en beoordeling herstructureringsplannen

Inleiding

De Wet werken naar vermogen doet een beroep op de veranderkracht en het innovatief vermogen van gemeenten en hun sw-bedrijven. Om het transitieproces te ondersteunen wordt een herstructureringsfaciliteit gecreëerd. Het doel van deze faciliteit is om de transformatie richting een efficiëntere bedrijfsvoering van de sector te ondersteunen door een bijdrage te leveren in de herstructureringskosten. Het Rijk stelt daarvoor in de periode 2012-2018 400 miljoen euro beschikbaar.

De herstructurering van de uitvoering van de Wsw kan onderdeel zijn van een bredere aanpassing van de uitvoering van sociale zekerheid door gemeenten. De hiermee gepaard gaande maatregelen en kosten vallen buiten de reikwijdte van de herstructureringsfaciliteit. De herstructureringsfaciliteit heeft alleen betrekking op de aanpassing van de uitvoering van de Wsw en de daarmee gepaarde gaande kosten.

De aanvraagprocedure

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

1. Wie is aanvrager?

Individuele aanvraag

Het college van B&W doet een aanvraag.

Gezamenlijke aanvraag

Het is ook mogelijk dat gemeenten een gezamenlijke aanvraag indienen. Het college van B&W van één van de samenwerkende gemeenten fungeert daarbij als hoofdaanvrager en contactpersoon. Bij een geclusterde aanvraag dienen de colleges van B&W van de overige gemeenten de aanvraag mede te ondertekenen.

In een gezamenlijke aanvraag kunnen meer of minder gemeenten deelnemen dan de deelnemende gemeenten aan een Gemeenschappelijke regeling. Hiermee wordt mogelijk gemaakt dat in plannen wordt ingegaan op een mogelijke wijziging van de Gemeenschappelijke regeling. Tevens wordt hiermee mogelijk gemaakt dat een gemeente die geen deel uitmaakt van een Gemeenschappelijke Regeling, wel mee kan doen in de herstructureringsplannen van de gemeenschappelijke Regeling waar deze gemeente (een deel van) haar Wsw-ers heeft geplaatst.

Er zijn gemeenten die de uitvoering van de Wsw aan meerdere Gemeenschappelijke Regelingen hebben opgedragen. Derhalve kunnen individuele gemeenten deelnemen aan meerdere herstructureringsoperaties. Een gemeente die bij meerdere aanvragen is betrokken dient in ieder plan vast te leggen voor welk aandeel van de taakstelling zij deelneemt aan het betreffende plan.

2. Wanneer kan een aanvraag worden ingediend?

In de periode van 16 december 2011 tot en met 30 april 2012. Uiterlijk op 30 april 2012 dienen de verzoeken tot deelname door de Commissie herstructurering Wsw ontvangen te zijn.

De secretaris van de Commissie herstructurering Wsw is bevoegd een termijn te stellen waarbinnen een onvolledige aanvraag kan worden aangevuld, zodat deze als een volledige aanvraag in behandeling kan worden genomen.

3. Waar kan een aanvraag worden ingediend?

De aanvraag dient te worden gericht aan:

De Commissie herstructurering Wsw
t.a.v. de secretaris
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

4. Wat zijn de voorwaarden voor een aanvraag?

Een aanvraag voor een uitkering uit de herstructureringsfaciliteit bevat in ieder geval de volgende elementen:

- een aanbiedingsbrief;
- een herstructureringsplan;
- een bijlage met kerngegevens.

Aanbiedingsbrief

- In de aanbiedingsbrief wordt beschreven welke gemeenten deelnemen aan de aanvraag. Indien een gemeente aan meerdere plannen deelneemt wordt in de aanbiedingsbrief beschreven voor welk aandeel van de taakstelling van deze gemeenten deze gemeente in het plan deelneemt.
- Uit de brief wordt zichtbaar dat voorgenomen ambities en maatregelen zijn besproken met de gemeentera(a)d(en).
- De aanbiedingsbrief bevat de naam en adresgegevens van de contactpersoon namens de aanvrager(s).
- De aanbiedingsbrief is in ieder geval getekend door de hoofdaanvrager.
- Bevestiging van deelname van de overige samenwerkende gemeenten bij een gezamenlijke aanvraag kan middels gezamenlijk ondertekening. Het is ook mogelijk dat als bijlage bij de aanvraag een verklaring per deelnemende gemeente wordt bijgevoegd.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Herstructureringsplan

➔ *De opzet van het herstructureringsplan is vormvrij.*

➔ *In ieder geval bevat het plan:*

- Een onderbouwing van de noodzaak tot herstructurering van de uitvoering van de Wsw in de betreffende gemeente(n).
- Een beschrijving van de ambitie van de betreffende gemeente(n) voor het (financiële) resultaat van het plan.
  - De output van het plan is helder gedefinieerd in termen van concreet meetbare (financiële) resultaten.
  - De resultaten worden weergegeven in een tijdpad. Het plan maakt duidelijk welke resultaten op welk moment moeten zijn behaald; het beschrijft de gewenste resultaten in 2018 en de resultaten in de tussenliggende jaren. Daarbij kan sprake zijn van korte(re) termijndoelstellingen met een meer specifiek karakter en lange(re) termijndoelstellingen met een globaler karakter. Dit laat ook ruimte voor tussentijdse bijstellingen van het plan.
- Een beschrijving van de voorgenomen maatregelen en een onderbouwing van herstructureringskosten.
- Een begroting voor de herstructureringskosten. Daarbij dient rekening gehouden te worden dat de individuele bijdrage uit de faciliteit is gemaximeerd.
  - Op basis van de taakstelling 2012 wordt een trekkingsrecht per gemeente uit de herstructureringsfaciliteit vastgesteld.
  - De bekostiging uit de faciliteit wordt gemaximeerd op 75% van de herstructureringskosten. De overige kosten dienen door de gemeente zelf te worden gedragen (cofinanciering).
- Een beschrijving van de governance -structuur van het transitieproces: aansturing, escalatiemogelijkheden en overlegstructuur. Daarbij gaat het om de relatie tussen gemeenten en sociale werkvoorziening. Hieronder valt ook de verantwoordingsstructuur: wie monitort en stuurt bij?
- Een beschrijving van de risico's voor het realiseren van de doelstellingen en de beheersmaatregelen wanneer risico's zich voordoen. Het gaat dan niet alleen om financiële risico's maar bijvoorbeeld ook bestuurlijke risico's.

Bijlage met kerngegevens

Ten behoeve van het volgen van de voortgang van de herstructurering, de vergelijkbaarheid daarvan tussen gemeenten en de tussentijdse evaluatie in 2014 dient een bijlage te worden ingevuld met enkele kwantitatieve gegevens. Hiertoe

is een format ontwikkeld (zie bijlage 1) met een definiëring van de in te vullen gegevens.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Bij de totstandkoming van deze bijlage is zoveel mogelijk aangesloten bij de door Cedris voor de branchevergelijking gebruikte definities, alsmede de voor de SiSa verantwoording gebruikte definities voor aantallen Wsw-werknemers.

Hoogte en toekenning middelen

5. Hoe wordt de hoogte van de uitkering uit de herstructureringsfaciliteit bepaald?

Op basis van de taakstelling 2012 het trekkingsrecht per gemeente bepaald. Het relatieve aandeel in de taakstelling bepaalt het relatieve aandeel in de herstructureringsfaciliteit.

Daarnaast wordt het trekkingsrecht gemaximeerd op 75% van de in het herstructureringsplan opgenomen herstructureringskosten.

De herstructureringsfaciliteit komt in tranches beschikbaar. De middelen komen voor de individuele gemeenten in hetzelfde tempo beschikbaar.

Bedragen in miljoenen euro's

Totaal	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
400	10	60	120	60	50	50	50

Voorbeeld.

Een gemeente heeft 908 SE's taakstelling. Dit is 1% van de totale taakstelling van 90.804. Deze gemeente heeft een trekkingsrecht van 4 miljoen euro $((908/90.804) \times 400 \text{ mln})$ op de faciliteit. Deze middelen komen over een periode van 7 jaar beschikbaar.

Totaal	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
4	0,1	0,6	1,2	0,6	0,5	0,5	0,5

6. Wanneer worden middelen uit de herstructureringsfaciliteit toegekend?

Beoordeling plannen door de Commissie herstructurering Wsw

De plannen worden beoordeeld door de Commissie herstructurering Wsw. Bij het beoordelen van de plannen toetst de commissie in hoeverre de plannen alle elementen bevat, zoals beschreven in paragraaf 4. Vervolgens volgt een inhoudelijke toetsing.

Bij de inhoudelijke toetsing:

- Beoordeelt de commissie of er sprake is van een begroting van de herstructureringskosten, met inachtneming van de eis van cofinanciering.
- Geeft de commissie een oordeel of de doelstellingen in het plan consistent zijn met de voorgenomen maatregelen.
- Voert de commissie op basis van de in paragraaf 4 genoemde aspecten die een plan moet bevatten een marginale toets uit of de uitvoering van de herstructurering voldoende geborgd is.

De commissie geeft geen inhoudelijk oordeel over de doelstellingen en de aard van de herstructureringsmaatregelen.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

De commissie heeft de mogelijkheid om gemeenten om een nadere toelichting en verduidelijking van het plan en de voortgangsrapportages te vragen.

Advies aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De Commissie herstructurering Wsw brengt uiterlijk drie maanden na 1 mei 2012 een advies uit aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Besluit en toekenning van middelen uit de herstructureringsfaciliteit

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besluit op basis van het advies van de Commissie herstructurering Wsw over toekenning van middelen uit de herstructureringsfaciliteit.

Na beoordeling van de plannen worden de middelen uit de tranche 2012 beschikbaar gesteld.

De middelen voor de vervolgotranches 2013 tot en met 2018 worden onder voorwaarde toegekend. Aanvragers dienen jaarlijks over de voortgang van de uitvoering van de herstructureringsplannen te rapporteren. Deze rapportages worden vervolgens beoordeeld door de Commissie herstructurering Wsw (zie ook paragraaf 9). Na advies van de commissie op de jaarlijkse voortgangsrapportages worden de middelen voor de vervolgotranches uitgekeerd. In paragraaf 9 wordt nader ingegaan op de voortgangsrapportage.

7. Wie is de begunstigde voor uitkering uit de herstructureringsfaciliteit?

De individuele gemeente is de begunstigde voor ontvangsten uit de herstructureringsfaciliteit. Ook bij een gezamenlijke aanvraag ontvangen de individuele gemeenten de beschikbare middelen. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het inzetten van de middelen voor de uitvoering van de gezamenlijke plannen.

8. Hoe wordt de toekenning van middelen uit de herstructureringsfaciliteit uitgekeerd?

Uitkering van de middelen uit de herstructureringsfaciliteit geschiedt via een decentralisatie-uitkering. Na advies van de Commissie wordt door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de uitkering voor het betreffende jaar via het Ministerie van BZK beschikbaar gesteld.

Voortgang van de herstructureringsplannen

9. Voortgangsrapportage

Teneinde de voortgang van de herstructureringsoperatie te kunnen volgen dienen aanvragers jaarlijks uiterlijk 1 september over de voortgang van de uitvoering van de herstructureringsplannen te rapporteren.

In de voortgangsrapportage wordt een actueel beeld gegeven van de uitvoering van de herstructureringsoperatie. In welke mate zijn de voorgenomen maatregelen daadwerkelijk uitgevoerd en de doelstellingen gerealiseerd? Indien

de (tussen)doelen niet gerealiseerd zijn, wordt in de voortgangsrapportage ingegaan wat de vervolgstappen zijn.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

De voortgangsrapportage bevat tevens een geactualiseerd overzicht zoals opgenomen in bijlage 1. Daarbij dient gebruik te worden gemaakt van gecertificeerde gegevens. De datum 1 september is gekozen, zodat gemeenten kunnen beschikken over deze gecertificeerde kwantitatieve gegevens over het afgelopen jaar.

De voortgangsrapportage wordt beoordeeld door de Commissie Herstructurering Wsw. Bij de beoordeling van de voortgangsrapportages:
Voert de commissie een marginale toets op de kwaliteit van de vereiste informatie
Beoordeelt de commissie of gemeenten de voorgenomen maatregelen daadwerkelijk uitvoeren.

10. Evaluatie

In 2014 zal beoordeeld worden wat de stand van zaken is van de uitvoering van de plannen en de vordering van de herstructurering inclusief de financiële aspecten daarvan. Het kabinet heeft aangegeven bereid te zijn de door het buiten haken plaatsen van de afspraak inzake de RUD's vrijkomende middelen te reserveren, zodat de mogelijkheid is gecreëerd de door het kabinet gevoelde verantwoordelijkheid indien noodzakelijk, blijkend uit de evaluatie twee jaar na de start, financieel te vertalen.

Bij deze evaluatie zal ook betrokken worden de omvang van de hierboven beschreven informatie-uitvraag en de frequentie van toekenning van de middelen uit de faciliteit.

Bijlage 1: Kwantitatieve indicatoren bij herstructureringsplannen

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Achtergrond

- In de brief aan de Tweede Kamer van 15 november is de vormgeving van de herstructureringsfaciliteit beschreven. Een van de elementen is dat gemeenten om in aanmerking te komen voor middelen uit de herstructureringsfaciliteit in hun plannen de onderstaande kwantitatieve indicatoren opnemen.
- De tabel hieronder bevat de gegevens die de plannen moeten bevatten. De ontwikkeling van het aantal personen met advies begeleid werken en het aantal personen dat begeleid, beschut dan wel op detacheringbasis werkt is onderdeel van de kwantitatieve indicatoren maar hoeft niet te worden aangeleverd. Deze informatie wordt ontleend aan het Publiek Overzicht Resultaten (POR).
- Voor 2011 gaat het om realisaties en voor jaren 2012 tot en met 2018 om prognoses.
- De gehanteerde definitie sluiten zoveel mogelijk aan bij de definitie die worden gehanteerd in het bedrijfsvergelijkend onderzoek van Cedris.
- Het gaat in de herstructureringsplannen alleen om informatie/kosten die zijn toe te rekenen aan de uitvoering van de sociale werkvoorziening en niet aan eventuele andere activiteiten (bijvoorbeeld uitvoering re-integratie).
- Bijlage 2 bevat een lijst van de relevante definitie's.
- In bijlage 3 is per indicator weergegeven uit welke elementen een indicator is opgebouwd. Door te werken met deze definitie's wordt de vergelijkbaarheid tussen de gegevens in de plannen zoveel mogelijk gewaarborgd. Verder zijn de tabellen in bijlage 2 bedoeld als invulhulp om het opstellen van de plannen te vergemakkelijken. Het is niet nodig de opsplitsing in onderliggende elementen in het plan op te nemen.

Overzicht indicatoren voor herstructureringsplan

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ontwikkeling kosten per arbeidsjaar								
Ontwikkeling opbrengsten per arbeidsjaar								
Huidig exploitatieresultaat per arbeidsjaar								
Verwachte ontwikkeling exploitatieresultaat zonder maatregelen per arbeidsjaar								
Doelstelling exploitatieresultaat (zonder externe dekking) per arbeidsjaar								
Bijdragen uit ontschot budget per arbeidsjaar								
Gemeentelijke bijdrage per arbeidsjaar								
Ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per arbeidsjaar								
Aan SW toe te rekenen loonkosten ongesubsidieerde professionals per arbeidsjaar, waarvan								
• Loonkosten directe professionals per arbeidsjaar (inclusief ingehuurd personeel)								
• Loonkosten indirecte professionals per arbeidsjaar (inclusief ingehuurd personeel)								
Aan SW toe te rekenen materiële kosten per arbeidsjaar								
Aantal arbeidsjaren								
Aantal personen met advies begeleid werken	<i>Ontleend aan POR</i>							
Aantal personen dat begeleid werkt								
Aantal personen dat beschut werkt								
Aantal personen dat op detachingsbasis werkt								

Bijlage 2: Definities en begrippenlijst¹

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Arbeidsjaren: Het gaat hierbij om het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners, uitgedrukt in arbeidsjaren. Hierbij wordt verwezen naar de instructie voor de Sisa verantwoording (bijlage 4).

Direct: Het gaat hierbij om personen die direct betrokken zijn bij de aansturing van mensen uit de doelgroepen, zoals werkleiders en medewerkers die tot zijn of haar takenpakket de begeleiding en training van mensen uit de doelgroepen heeft. Het betreft dus werkzaamheden die erop gericht zijn bij te dragen aan de ontwikkeling van mensen uit de doelgroepen, zoals: jobcoaches, consultants, interne opleiders, etc.

Gemeentelijk bijdrage voor Wsw-geïndiceerden: totaal aan ontvangen gemeentelijke bijdragen, zowel vast als variable. Een vaste bijdrage is een jaarlijks op voorhand vastgestelde gemeentelijke bijdrage, onafhankelijk van de financiële uitkomsten van de bedrijfsvoering. Daarnaast kan ook sprake zijn van een incidentele bijdrage om eventueel ontstane (exploitatie)tekorten bij te passen. In de benchmark wordt gevraagd naar het totaal van alle gemeentelijke bijdragen (vast en incidenteel) in de meetperiode.

Huisvestingskosten: alle huisvestingskosten, zoals huur, kosten voor inrichting, gas en electra, schoonmaak, onderhoud of service, exclusief de afschrijvingen.

Indirect: personeel dat zich bezighoudt met management- en overheadtaken. Het gaat hierbij dus niet om personen die direct betrokken zijn bij de aansturing van mensen uit de doelgroepen (direct) of personen die direct omzetgenererende werkzaamheden uitvoeren.

Het betreft hier werkzaamheden als management, personeels- en loonadministratie, boekhouding, communicatie, PR, ICT etc.

Ingehuurd personeel: personeel dat door het Cedris-lidbedrijf ingehuurd wordt. Dit personeel staat derhalve niet op de loonlijst van het Cedris-lidbedrijf. Het kan bijvoorbeeld gaan om interim-managers die via een extern bureau gedetacheerd worden of om uitzendkrachten.

Loonkosten: het totaal van direct met arbeid samenhangende kosten, salarissen, toeslagen, variabele beloningen, sociale premies, pensioenpremie, etc, inclusief de kosten voor begeleid werken.

Netto omzet: bruto omzet minus de kosten voor inkoop van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

Productiegerichte medewerker: medewerker die als taak heeft direct bij te dragen aan de daadwerkelijke productie en dienstverlening van het Cedris lidbedrijf, vanuit een aansturende of begeleidende rol. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om meewerkende voorlieden (die geen hiërarchische leidinggevers zijn), medewerkers en direct omzetgenererend personeel en afdelingschefs.

Productiemiddelen: bv. auto's, machines, etc. incl. brandstofkosten, onderhoudskosten, kostprijsverhogende belastingen, excl. rentekosten en btw.

Uitbesteed professioneel werk: de incidentele inschakeling van externe bedrijven voor diensten in de eigen processen, zoals loonbedrijven. De kosten voor meer structurele inzet van externen, zoals interim-managers, horen thuis bij de kosten voor ingehuurd personeel.

---

¹ Hierbij wordt aangesloten bij de gangbare definities uit de Cedris benchmark en de Sisa verantwoordingssystematiek.

Bijlage 3: Uitwerking kwantitatieve tabel en invulhulp

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

De vetgedrukte indicatoren zijn ook opgenomen in het overzicht op de eerste pagina van deze bijlage.

Indicator: ontwikkeling kosten en opbrengsten per aantal plekken (arbeidsjaren)

Tot de kosten worden de volgende elementen gerekend:

- Loonkosten Wsw-werknemers.
- Loonkosten direct.
- Loonkosten indirect.
- Kosten produktiemiddelen.
- Loonkosten productiegerichte medewerkers.
- Kosten uitbesteed professioneel werk.
- Huisvestingskosten

Tot de opbrengsten worden gerekend:

- Netto omzet
- Inleenvergoeding

Indicatoren: exploitatieresultaat en wijze waarop het exploitatieresultaat wordt gefinancierd (uit het ontschot budget en eventueel eigen gemeentelijke middelen)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Huidig exploitatieresultaat per arbeidsjaar								
2	Verwachte ontwikkeling exploitatieresultaat zonder maatregelen per arbeidsjaar								
3	Doelstelling voor exploitatieresultaat (zonder externe dekking) per arbeidsjaar								
4	Bijdragen uit ontschot budget per arbeidsjaar								
5	Gemeentelijke bijdrage per arbeidsjaar								

Indicator: ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per (full time)

Sw-er

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Loonkosten voor mensen met een sw-indicatie								
2	aantal arbeidsjaren								
3	Ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per arbeidsjaar (1)/(2)								

Indicator: aan SW toe te rekenen arbeidskosten ongesubsidieerde professionals per plek

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Loonkosten directe professionals (inclusief ingehuurd personeel)								
2	Loonkosten indirecte professionals (inclusief ingehuurd personeel)								
3	aantal arbeidsjaren								
4	Aan SW toe te rekenen loonkosten ongesubsidieerde professionals per arbeidsjaar. (1+2)/(3)								

Indicator: aan SW toe te rekenen materiële kosten per (full time) Sw-er (bijvoorbeeld vastgoed, machines)

Tot de materiële kosten worden gerekend:

- Huisvestingskosten
- Kosten productiemiddelen
- Loonkosten productiegerichte medewerkers
- Kosten uitbesteed professioneel werk
- Kosten uitbesteed professioneel werk
- Overige aan de uitvoering sw-gerelateerde materiële kosten

Indicator: aantal mensen met advies begeleid werken en het aantal mensen dat begeleid werkt

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Aantal personen met advies begeleid werken								
2	Aantal personen dat begeleid werkt								

Informatie uit POR

Indicator: Voorziene ontwikkeling aantal (full time) Sw-ers en de verdeling over de werkcategorieën (beschut, gedetacheerd, begeleid)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Aantal personen dat beschut werkt								
2	Aantal personen dat op detacheringbasis werkt								
3	Aantal personen dat begeleid werkt								

Informatie uit POR

Bijlage 4: Uit de Sisa verantwoording

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

4.3. Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2010, uitgedrukt in arbeidsjaren

Op grond van deze indicator wordt de toegekende taakstelling en de daarbij behorende uitkering over 2010 gezien op toepassing van artikel 9 Wsw (terugvordering bij onderrealisatie).

- a) Onder het vervullen van een Wsw-dienstbetrekking wordt niet verstaan de situatie dat de werknemer niet werkt tenzij hij loon geniet op grond van artikel 628, 629 of 639 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.
- b) Onder geïndiceerde wordt mede verstaan de inwoners die al voor de wetswijziging van 1998 een Wsw-dienstverband hadden en nu nog werken in het kader van de Wsw (en formeel niet beschikken over een indicatiebeschikking) alsmede de niet langer geïndiceerde persoon wiens (her)indicatiebeschikking tijdens de duur van de Wsw-dienstbetrekking is ingetrokken of vervallen of van wie de geldigheidsduur van de (her)indicatiebeschikking tijdens de duur van de Wsw- dienstbetrekking is verlopen.
- c) Een persoon wordt als inwoner aangemerkt als hij is geregistreerd in de GBA. Een persoon die een Wsw-dienstbetrekking heeft, maar buiten Nederland woont, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waarin hij laatstelijk in Nederland woonde (en in de GBA stond ingeschreven). Een persoon met een Wsw-dienstbetrekking die nergens is geregistreerd in de GBA, wordt als inwoner aangemerkt van de gemeente waar hij een postadres heeft.
- d) De realisatie van arbeidsplaatsen wordt uitgedrukt in arbeidsjaren. De berekening daarvan bestaat uit twee stappen:
  - Allereerst wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte. Hiertoe wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren afgezet tegen een voltijds dienstverband conform de geldende CAO (bij dienstverbanden o.g.v. de Wsw artikel 7 geldt de voltijdsbepaling conform de in die sector gangbare CAO), berekend als een gemiddelde van de 12-eindemaandstanden;
  - Vervolgens wordt het contractueel vastgelegde aantal arbeidsuren uitgedrukt in fte en vermenigvuldigd met de factor behorend bij de arbeidshandicapcategorie, waarbij geïndiceerde werknemers die zijn ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie 'ernstig' en een Wsw-dienstbetrekking hebben, meetellen voor 1,25. Dit geldt ook voor inwoners die al vanaf de wetswijziging van 1998 werkzaam zijn bij de blindenwerkplaats Blizo, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'WSD' te Boxtel, en de blindenwerkplaats Proson, behorende tot de bestuurlijke eenheid 'Intergemeentelijk samenwerkingsverband Noordwest Veluwe' te Nunspeet. Het totaal aantal wordt berekend op honderdsten nauwkeurig waarbij vijfduizendste of meer naar boven wordt afgerond op een honderdste.

Bijlage bij 8 Intrekking WWIK per 1 januari 2012

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Voor een microkrediet kan de kunstenaar in eerste instantie, net als iedere andere ondernemer, een beroep doen op een reguliere bank. Als het niet lukt om via een bank een (micro)krediet te verkrijgen, dan zijn er verscheidene alternatieven voor handen die voor sommige kunstenaars uitkomst kunnen bieden.

Zo kan de startende kunstenaar bij Stichting Microkrediet Nederland (handelsnaam: Qredits) terecht. Qredits is in 2009 met de hulp van de drie grootbanken Rabobank, ING en ABN AMRO en het Rijk opgericht. Qredits biedt aan zowel startende als bestaande ondernemers microkredieten aan en coaching na de start. Meer informatie over Qredits is te vinden op www.qredits.nl.

Daarnaast bestaan er diverse fondsen voor specifieke doelgroepen, zoals Cultuur-Ondernemen van Triodos Bank en Stichting Cultuur en Ondernemen.

Voor begeleiding vóór de start van een onderneming zijn in Nederland Microfinancierings-Ondernemerspunten actief. Via www.eigenbaas.nl kunt u achterhalen welke Microfinancierings-Ondernemerspunten in uw gemeente of regio actief zijn.

Een ander instrument op het gebied van advies is de ondernemerskredietdesk. Dit is een digitaal platform dat is opgezet vanuit MBK-NL, VNO-NCW en de Nederlandse Vereniging van Banken. Ondernemers kunnen hier terecht voor kredietinformatie en –advies (www.ondernemerskredietdesk.nl).

Tenslotte kan de startende kunstenaar mogelijk een beroep doen op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen. Indien de kunstenaar aan de voorwaarden voldoet kan hij of zij mogelijk in aanmerking komen voor een microkrediet en begeleiding/coaching.

Uiteraard is dit geen uitputtende lijst van initiatieven die er in het land bestaan. Op lokaal, regionaal en provinciaal niveau bestaan mogelijk additionele initiatieven voor microkrediet en coaching. Gemeenten worden daarom verzocht om de mogelijkheden die er bestaan actief onder startende zelfstandige kunstenaars bekend te maken.

Bijlage bij 18

Werken in de prostitutiebranche

Tekst van de brief van Minister Kamp van SZW aan betrokkenen in de prostitutiebranche.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

"In de prostitutiebranche in Nederland werken veel buitenlandse prostituees. Betrokkenen in de prostitutiebranche weten echter niet altijd wie er in Nederland mogen werken en onder welke voorwaarden. Daarom ontvangt u bijgaande informatiebrief 'Werken in de prostitutie in Nederland – wie mag wat wanneer?'. De brief beschrijft de mogelijkheden en onmogelijkheden in het huidige beleid, uitgesplitst naar de diverse situaties die zich kunnen voordoen. Deze brief is mede bedoeld om het fenomeen schijnzelfstandigheid in de prostitutiebranche tegen te gaan en te bevorderen dat de betreffende regels ten aanzien van werken in Nederland voor een ieder duidelijk zijn.

De informatiebrief is mede opgesteld door de Arbeidsinspectie (AI), Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en Belastingdienst en gaat uit van de situatie medio 2011. Er is nauw samengewerkt met de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Veiligheid en Justitie.

De Gemeente Amsterdam ben ik erkentelijk voor veel van het voorwerk dat hierbij is verricht.

Recht op verblijf en arbeid moet goed geregeld zijn

De AI (vanaf 1 januari 2012: Inspectie SZW), de IND en de Belastingdienst hebben verschillende bevoegdheden en taken in relatie tot werken in de prostitutiebranche. De AI richt zich onder meer op arbeid door vreemdelingen en of men feitelijk als zelfstandig ondernemer werkt of niet. De IND houdt zich bezig met de vraag of iemand legaal in Nederland is. De reden van het verblijf bepaalt welk soort werk toegestaan is. De Belastingdienst houdt zich bezig met het werken in loondienst, als zelfstandig ondernemer of via het voorwaardenpakket voor de prostitutiebranche ('opting-in-regeling').

Daarnaast bevatten de meeste gemeentelijke vergunningsvoorwaarden een bepaling dat het recht op verblijf en het recht op arbeid van prostituees goed geregeld moet zijn.

De informatiebrief licht de formele situatie toe, dus: wat de norm is. Het is geen wijziging van het huidige beleid van AI, Belastingdienst, IND of gemeenten maar is louter bedoeld om de bestaande situatie te verduidelijken. De betrokken diensten houden ook gewoon hun eigen verantwoordelijkheid.

De informatie in bijgaande brief moet gezien worden in de context van de prostitutiebranche. Ze is ook zeer specifiek opgesteld voor het werken in de prostitutie in Nederland. Het is dus ook geen leidraad voor andere branches of andere dan de beschreven situaties.

Waakzaamheid geboden bij begrip 'zelfstandige'

In de prostitutiebranche is waakzaamheid geboden, met name ten aanzien van het begrip 'zelfstandige'. Het kan voorkomen dat iemand wel een geldige verblijfstitel heeft en over een inschrijving bij de Kamer van Koophandel beschikt, maar feitelijk toch niet als zelfstandig ondernemer werkzaam is. In dat geval kan sprake zijn van illegale tewerkstelling of zelfs mensenhandel.

Ik hoop dat de brief u hiermee vanuit uw eigen betrokkenheid meer inzicht geeft wanneer mensen hier wel en niet in de prostitutie mogen werken. Daarnaast hoop ik dat de informatie een bijdrage levert aan het bestrijden van ongewenste fenomenen als schijnzelfstandigheid en uitbuiting in de prostitutiebranche. Signalen over misstanden kunnen via de geëigende kanalen worden doorgegeven."

Werken in de prostitutie in Nederland – wie mag wat wanneer?

(Tekst vastgesteld door AI, IND en Belastingdienst, zie ook bijbehorend schema)

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Voor belasting: het 'voorwaardenpakket' als opting-in

Er bestaat een wettelijke mogelijkheid om bij arbeidsverhoudingen waar het niet gaat om een dienstbetrekking toch het wettelijke regime van de loonbelasting te laten gelden. Dit heet opting-in. Opdrachtgever en opdrachtnemer moeten dit dan vooraf gezamenlijk melden bij de inspecteur van de Belastingdienst. De wettelijke regeling geldt alleen voor het heffen van loonbelasting, premie volksverzekeringen en de bijdrage voor de Zorgverzekeringswet, dit als voorheffing op de inkomstenheffing. De regeling geldt niet voor de werknemersverzekeringen.

De Belastingdienst en het UWV gaan er in de prostitutiebranche vanuit dat er geen sprake is van een (echte) dienstbetrekking als de sekswerkers en hun opdrachtgevers/de exploitanten kiezen voor het voorwaardenpakket waar de opting-in-regeling onderdeel van is en zij zich houden aan de overeengekomen voorwaarden. Exploitant en Belastingdienst sluiten hiervoor een vaststellingsovereenkomst. Voldoet de exploitant niet aan de voorwaarden, dan zegt de Belastingdienst de overeenkomst op en stelt een onderzoek in naar de feitelijke gang van zaken.

Wordt echter volledig aan het voorwaardenpakket voldaan, dan is er wat de fiscale en sociale zekerheidsaspecten betreft, geen sprake van loondienst. Dat wil niet zeggen dat de prostituee zich kan presenteren als zelfstandige. Het voorwaardenpakket is een fictieve dienstbetrekking en geldt als een derde mogelijkheid naast loondienst (echte dienstbetrekking) en het zelfstandig ondernemerschap.

Wet arbeid vreemdelingen: let op schijnzelfstandigheid

Werkgevers mogen Bulgaren en Roemenen op grond van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) en de huidige beperkingen op het vrij werknemersverkeer alleen arbeid laten verrichten als ze voor deze mensen een tewerkstellingsvergunning (twv) hebben. De Wav verbiedt het verlenen van een twv voor werkzaamheden in de prostitutiebranche.

Voor Bulgaren en Roemenen gelden geen beperkingen op het vrij verkeer van diensten. Zij zijn dan ook vrij om zich als zelfstandige te vestigen. Dat geldt ook voor de prostitutiebranche.

In de prostitutiebranche wordt onder het mom van zelfstandigheid nogal eens geprobeerd de geldende toelatingsregels voor de arbeidsmarkt te ontduiken.

De Wav kent namelijk een breed werkgeversbegrip. Het klassieke werkgeversbegrip gaat uit van de elementen: loon, gezag en arbeid. In de Wav is een werkgever echter degene die een ander arbeid laat verrichten. Deze ruimere definitie houdt in dat niet alleen de *formele* werkgever als werkgever is aan te merken en beboetbaar is, maar ook bijvoorbeeld de *inlener* of de *(hoofd)aannemer* of *opdrachtgever*. Ook *natuurlijke personen* kunnen in de Wav als werkgever worden aangemerkt.

Sommige werkgevers proberen de bestaande beperkingen op het vrij verkeer van werknemers te ontduiken door gebruik te maken van zogenoemde schijnzelfstandigen (schijn-zzp'ers). De Arbeidsinspectie (vanaf 1 januari 2012: de Inspectie SZW) en de **politie** controleren in de prostitutiebranche of

arbeidskrachten afkomstig uit onder anderen Bulgarije en Roemenië feitelijk arbeid verrichten als zelfstandige. Is dat niet het geval dan krijgt de werkgever of opdrachtgever een boete voor illegale tewerkstelling.

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

De AI beoordeelt of er sprake is van zelfstandigheid of schijnzelfstandigheid op grond van de feiten en omstandigheden waaronder de arbeid wordt verricht. De criteria in het Jany-arrest² van het Europees Hof zijn hierbij het uitgangspunt (gezag, risico, wijze van betaling enz.). Dit betekent ook dat inschrijving bij de Kamer van Koophandel, beschikking over een VAR-verklaring, inschrijving in het GBA en het al dan niet voldoen aan het voorwaardenpakket , *op zichzelf of in combinatie* nog geen redenen zijn om iemand als zelfstandige aan te merken.

Kort samengevat nog eens de belangrijkste aandachtspunten:

- Er is geen sprake van zelfstandigheid als iemand handelt conform het voorwaardenpakket. Het voorwaardenpakket is slechts een bijzondere vorm van arbeidsrelatie *naast* loondienst en zelfstandig ondernemerschap.
- De Arbeidsinspectie (vanaf 1 januari 2012: Inspectie SZW) beoordeelt (schijn)zelfstandigheid op basis van feiten en omstandigheden waaronder de arbeid wordt verricht.
- Prostituees die bijvoorbeeld in een bordeel of de escort werken, worden niet zonder meer beschouwd als zelfstandigen. Het maakt daarbij niet uit of ze zijn ingeschreven bij de KvK, GBA, een Var-verklaring hebben en/of voldoen aan het voorwaardenpakket. Of er sprake is van zelfstandigheid of schijnzelfstandigheid wordt bepaald op grond van de feiten en omstandigheden waaronder de arbeid wordt verricht.
- Raamprostituees worden in beginsel *wel* beschouwd als zelfstandigen, *tenzij* uit feiten en omstandigheden blijkt dat zij feitelijk niet als zelfstandige werkzaam zijn.

---

² C-269/99

Schema 'Werken in de prostitutie in Nederland – wie mag wat wanneer?'

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Wie?	Werken in de prostitutiebranche toegestaan?
1. Nederlandse prostituees en prostituees afkomstig uit de EU-landen en EER-landen ¹ en Zwitserland, behalve Roemenië en Bulgarije (lid van EU sinds 2007).	Ja , indien: in het bezit van een Nederlands paspoort, een EU-paspoort of een ander geldig identiteitsbewijs als in de WID, een E-kaart of een EU-sticker in het paspoort dat men in Nederland verblijft om werk te zoeken gedurende zes maanden.
2. Prostituees afkomstig uit de EU-lidstaten Roemenië en Bulgarije in loondienst.	Nee , werkgevers van onderdanen van deze EU-lidstaten dienen in het bezit te zijn van een tewerkstellingsvergunning om werknemers uit deze landen in dienst te nemen. Echter, voor seksuele dienstverlening wordt geen tewerkstellingsvergunning afgegeven.
3. Prostituees uit de EU-landen (inclusief Bulgarije en Roemenië), de EER-landen en Zwitserland die hun verblijf (al dan niet als Gemeenschapsonderdaan) ontlenen aan een relatie met een persoon voor wie geen tewerkstellingsvergunning is vereist, zowel in loondienst als als zelfstandig ondernemer.	Ja , indien: ? de prostituee is toegelaten als gezinslid van een vreemdeling die vrij is op de arbeidsmarkt; ? de prostituee is toegelaten als gezinslid van een Nederlander. De prostituee dient in deze gevallen te beschikken over een verblijfsdocument of sticker met daarop de aantekening 'arbeid vrij toegestaan – TWV niet vereist'.
4. Prostituees uit Roemenië en Bulgarije die niet onder categorie 3 vallen, in het geval van arbeid als zelfstandig ondernemer.	Ja , werken als zelfstandig ondernemer is toegestaan, mits zij kunnen aantonen dat zij reële en daadwerkelijke arbeid verrichten als zelfstandig ondernemer. Let op! Deelname aan het voorwaardenpakket impliceert niet dat men werkt als zelfstandige.
5. Prostituees uit Roemenië en Bulgarije die niet onder categorie 3 of 4 vallen, in het geval zij gebruik maken van het voorwaardenpakket (opting-in-regeling) van de Belastingdienst.	Nee , prostituees uit Roemenië en Bulgarije die niet onder categorie 3 vallen kunnen alleen als zelfstandig ondernemer in de prostitutie werken. Werken in loondienst of het voorwaardenpakket is niet mogelijk.

6. Prostituees afkomstig uit niet EU-landen, met een verblijfsvergunning waarop de aantekening is geplaatst dat arbeid vrij is toegestaan en een tewerkstellingsvergunning niet is vereist.	Ja. Dit betreft prostituees die vrij recht op arbeid hebben, bijvoorbeeld omdat zij in Nederland verblijven als gezinslid van een Nederlander of van een vreemdeling die vrij is op de arbeidsmarkt.
7. Prostituees afkomstig uit niet EU-landen, met een verblijfsvergunning waarop de aantekening is geplaatst dat arbeid <i>niet</i> is toegestaan.	Nee.
8. Prostituees afkomstig uit niet EU-landen die in Nederland verblijven op basis van een toeristenvisum.	Nee.
9. Prostituees afkomstig uit niet visumplichtige landen (bijvoorbeeld Brazilië, Venezuela), die gedurende de vrije termijn in Nederland verblijven.	Nee.
10. Prostituees afkomstig uit niet EU-landen die in Nederland als zelfstandig ondernemer willen werken en niet vrij op de arbeidsmarkt zijn.	Nee, want in dit geval geldt de voorwaarde dat er een wezenlijk Nederlands belang moet zijn gediend met de vestiging van het bedrijf in Nederland. Zie de voorwaarden genoemd in B5/8.1 en de brief van het Ministerie van EZ d.d. 30 september 1998. Het Ministerie van EZ neemt per definitie aan dat met prostitutie nimmer een dergelijk belang is gediend.

Deze tekst is opgesteld ten behoeve van alle betrokkenen (zoals Arbeidsinspectie, Belastingdienst, Politie en gemeenten) in de prostitutiebranche. Er zal altijd in het individuele geval een beoordeling plaatsvinden.

ⁱ De EU landen zijn België, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk, Zweden. Bulgarije en Roemenie zijn sinds 2007 ook lid van de EU, maar voor personen uit die landen geldt een aparte regeling. De EER-landen zijn Noorwegen, IJsland en Liechtenstein (Zwitserse onderdanen worden gelijkgesteld met EU-onderdanen).

Jaarindex Verzamelbrieven 2011	
Onderwerp	Verzamelbrief
Werken naar vermogen	
Regeling 'Werken naar vermogen'	Februari, nr. 1
Hoofdlijnennotitie 'Werken naar vermogen'	Mei, nr. 1
Wet werken naar vermogen	Oktober, nr. 9
Ketensamenwerking	
Bezuinigingen UWV Werkbedrijf	Mei, nr. 2
Jeugdwerkloosheid	
Actieplan Jeugdwerkloosheid	Februari, nr. 2
Jeugdwerkloosheid	Mei, nr. 3
Actieplan Jeugdwerkloosheid	Juni, nr. 6
Handhaving en aanpak fraude	
Melding bij SZW van onderzoek en beslaglegging buitenland	Februari, nr. 5
Aanpak fraude	Mei, nr. 4
Fraudebrief	Oktober, nr. 1
Huisbezoeken voor rechtmatigheid uitkering	Oktober, nr. 2
Informatie -uitwisseling	Oktober, nr. 3
Handhavingsprogramma 2011-2014	Oktober, nr. 4
Regionale Centra Fraudebestrijding	Oktober, nr. 5
SIOD	Oktober, nr. 6
Versterking toezicht en handhaving kwaliteit kinderopvang	Oktober, nr. 8
Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving	December, nr. 10
Integrale Rapportage Handhaving 2010	December, nr. 11
Vermogensonderzoek in het buitenland	December, nr. 12
Gemeenschappelijke Inspectieruimte Kinderopvang Handhaven	December, nr. 13
Ondersteuning bij implementatie wetwijzigingen	
Ondersteuning bij implementatie WWB-maatregelen	December, nr. 1
Regionale ondersteuningsstructuur Wet werken naar vermogen	December, nr. 2
Impuls Vakmanschap in de re-integratiesector	December, nr. 3
Herstructureringsfaciliteit Wsw	December, nr. 4

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

Participatie en re-integratie	
Tewerkstellingsvergunningen en seizoensarbeid	Mei, nr. 5
Maatregelen arbeidsmigratie uit Midden- en Oost-Europa	Mei, nr. 6
Europees geld voor microkredieten	Mei, nr. 10
Onderzoek naar resultaten gemeentelijk re-integratiebeleid	Mei, nr. 11
Handreiking wijkaanpak	Mei, nr. 13
Social return bij het Rijk	Juni, nr. 5
Handreiking voor uitstappen prostituees	Oktober, nr. 13
Succesvolle aanpakken voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid	December, nr. 15
Onderzoeksrapport Evaluatie WIJ	December, nr. 16
Experiment alleenstaande ouders WWB	December, nr. 17
Werken in de prostitutiebranche	December, nr. 18
Geen passende arbeid en ex-prostituees	December, nr. 19
IWI-studie 'Dat werkt'	December, nr. 20
SCP rapport 'Kunnen meer kinderen meedoen?'	December, nr. 21
Armoedebestrijding en schuldhulpverlening	
Gemeentelijke schuldhulpverlening	Februari, nr. 9
Onderzoek 'Het kind van de rekening'	Mei, nr. 12
Op weg naar effectieve schuldhulp	Oktober, nr. 10
SCP rapport 'Voorbestemd tot achterstand?'	Oktober, nr. 11
Jaarverslag Europees Jaar bestrijding armoede en sociale uitsluiting	Oktober, nr. 12
Uitkeringen	
Bijstandsverlening aan voormalige eenoudergezinnen	Februari, nr. 3
Samenvoeging (aanvullende) alleenstaande ouderkorting	Februari, nr. 4
Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs in relatie tot de WIJ	Februari, nr. 6
Geen recht op uitkering voor voortvluchtige veroordeelden	Februari, nr. 7
Vervallen overgangsbepalingen zelfstandigen	Mei, nr. 9
Nieuwe bedragen WWB, WIJ, IOAW, IOAZ en WWIK per 1 juli 2011	Juni, nr. 1
Ingezetenschap als voorwaarde voor toegang Nederlandse sociale zekerheid	Juni, nr. 2
Bijzondere bijstand: eigen bijdrage rechtsbijstand en kosten bewindvoering	Juni, nr. 3

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413

IWI-onderzoek naar categoriale aanvullende inkomensondersteuning	Oktober, nr. 7
Bijzondere bijstand, kwijtschelding lokale lasten en kosten formele kinderopvang	December, nr. 5
Collectieve aanvullende zorgverzekering	December, nr. 6
Niet-gebruik inkomensondersteunende maatregelen	December, nr. 7
Intrekking WWIK per 1 januari 2012	December, nr. 8
Normenbrief nieuwe bedragen WWB, IOAW, IOAZ en Bbz	December, nr. 9
Financiering en verantwoording	
Verantwoorden Wsw over 2010	Februari, nr. 8
Verzoek om Incidentele Aanvullende Uitkering WWB over 2010	Mei, nr. 7
Gewijzigde invulinstructie voor twee SZW-uitkeringen in SiSa-bijlage 2010	Mei, nr. 8
Afschaffing gemeentelijke verantwoording Wet Werkloosheidsvoorziening	Juni, nr. 4
Beeld van de uitvoering	December, nr. 14
Diversen	
Vooraankondiging SZW -dagen	Februari, nr. 10

Onze referentie
RUA/RB/2011/21413